

DECYZJA RADY

z dnia 18 lutego 2008 r.

w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim z Serbią, w tym Kosowem o statusie określonym rezolucją nr 1244 Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 10 czerwca 1999 r., oraz uchylająca decyzję 2006/56/WE

(2008/213/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 533/2004 z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia partnerstwa w ramach procesu stabilizacyjnego i stowarzyszeniowego ⁽¹⁾, ze zmianami, a w szczególności jego art. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rada Europejska obradująca w Salonikach w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. zatwierdziła wprowadzenie partnerstw europejskich jako środka urzeczywistnienia perspektyw integracji z UE, do której dążą kraje Bałkanów Zachodnich.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 533/2004 stanowi, że Rada podejmuje decyzje w sprawie zasad, priorytetów oraz warunków, które mają być zawarte w partnerstwie, jak również wszelkich dalszych dostosowań. Rozporządzenie to stanowi również, że kontrolę postępów w osiąganiu celów określonych w partnerstwie europejskim zapewnia się za pomocą mechanizmów ustanowionych w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności rocznych sprawozdań z postępów.
- (3) W dniu 30 stycznia 2006 r. Rada przyjęła drugie partnerstwo europejskie z Serbią, w tym z Kosowem w rozumieniu rezolucji RB ONZ nr 1244 ⁽²⁾.

(4) W komunikacie Komisji dotyczącym strategii rozszerzenia i najważniejszych wyzwań w okresie 2006–2007 wskazano, że partnerstwa zostaną zaktualizowane pod koniec 2007 r.

(5) W dniu 17 lipca 2007 r. Rada przyjęła rozporządzenie (WE) nr 1085/2006 ⁽³⁾ ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA), aktualizujące ramy prawne pomocy finansowej dla krajów znajdujących się w okresie przedakcesyjnym.

(6) Właściwe jest zatem przyjęcie zmienionego partnerstwa europejskiego, aktualizującego obecne partnerstwo, w celu sformułowania uaktualnionych priorytetów dla dalszych prac na podstawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu z postępów w przygotowaniach Serbii oraz Kosowa, którego status określa rezolucja RB ONZ nr 1244, do dalszej integracji z Unią Europejską, sporządzonym w 2007 r.

(7) W celu przygotowania się do dalszej integracji z Unią Europejską właściwe władze Serbii oraz Kosowa, o statusie określonym rezolucją RB ONZ nr 1244, powinny opracować plan, określający harmonogram oraz konkretne środki, jakie mają służyć osiągnięciu celów priorytetowych niniejszego Partnerstwa europejskiego.

(8) Należy zatem uchylić decyzję 2006/56/WE,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Zasady, priorytety i warunki partnerstwa europejskiego z Serbią, w tym Kosowem o statusie określonym rezolucją RB ONZ nr 1244, są przedstawione w załącznikach 2 i 3.

⁽¹⁾ Dz.U. L 86 z 24.3.2004, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 269/2006 (Dz.U. L 47 z 17.2.2006, s. 7).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2006/56/WE z dnia 30 stycznia 2006 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim z Serbią i Czarnogórą, w tym z Kosowem w rozumieniu rezolucji nr 1244 Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 10 czerwca 1999 r., oraz uchylająca decyzję 2004/520/WE (Dz.U. L 35 z 7.2.2006, s. 32). Decyzja zmieniona decyzją 2007/49/WE (Dz.U. L 20 z 27.1.2007, s. 16).

⁽³⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 82.

Artykuł 2

Realizacja partnerstwa europejskiego podlega kontroli z wykorzystaniem mechanizmów ustanowionych w ramach procesu stabilizacyjnego i stowarzyszeniowego, w szczególności rocznych sprawozdań z postępów przedstawianych przez Komisję.

Artykuł 3

Uchyła się decyzję 2006/56/WE.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lutego 2008 r.

W imieniu Rady

D. RUPEL

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK 1

SERBIA – W TYM KOSOWO O STATUSIE OKREŚLONYM REZOLUCJĄ RB ONZ NR 1244 – PARTNERSTWO EUROPEJSKIE 2007**1. WSTĘP**

Rada Europejska zatwierdziła wprowadzenie partnerstwa europejskiego jako środka urzeczywistnienia perspektyw integracji z UE, do której dążą kraje Bałkanów Zachodnich. Zweryfikowana wersja partnerstwa, będąca przedmiotem wniosku, stanowi uaktualnienie wersji poprzedniej na podstawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu Komisji z 2007 r. z postępów w przygotowaniach Serbii oraz Kosowa o statusie określonym rezolucją RB ONZ nr 1244. Zawiera nowe priorytety oraz priorytety, w których przypadku konieczne jest podejmowanie dalszych działań. Nowe priorytety dostosowane są do konkretnych potrzeb kraju oraz etapu przygotowań i w razie konieczności będą uaktualniane. Władze powinny przygotować plan określający harmonogram oraz konkretne środki, jakie zamierzają podjąć, by osiągnąć priorytety określone w partnerstwie europejskim. Partnerstwo ustanawia także wytyczne w sprawie pomocy finansowej.

2. ZASADY

Proces stabilizacji i stowarzyszenia w dalszym ciągu stanowi fundament europejskiego kursu polityki krajów Bałkanów Zachodnich, aż do ich przyszłego przystąpienia. Określone w związku z tym priorytety odnoszą się do zdolności danego kraju do spełnienia kryteriów określonych przez Radę Europejską w Kopenhadze w 1993 r. oraz warunków ustanowionych w procesie stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności warunków określonych przez Radę w swoich konkluzjach z dnia 29 kwietnia 1997 r. oraz z dnia 21 i 22 czerwca 1999 r., w deklaracji końcowej szczytu w Zagrzebiu z dnia 24 listopada 2000 r. oraz w agendzie z Salonik.

3. PRIORYTETY

Priorytety wymienione w niniejszym partnerstwie europejskim obrano przy założeniu, że realistyczne jest oczekiwanie ich pełnej realizacji lub osiągnięcia znaczących postępów w ich realizacji w ciągu najbliższych kilku lat. Rozróżnia się priorytety krótkoterminowe, których osiągnięcia oczekuje się w okresie od roku do dwóch lat, oraz priorytety średnioterminowe, których osiągnięcia oczekuje się w okresie od trzech do czterech lat. Priorytety dotyczą zarówno samego ustawodawstwa, jak i jego stosowania.

Ze względu na konieczność ustalenia priorytetów należy zaznaczyć, że do wypełnienia są także inne zadania, które mogą zostać przekształcone w priorytety w kolejnych wersjach partnerstwa z uwzględnieniem przyszłych postępów Serbii i Kosowa o statusie określonym rezolucją RB ONZ nr 1244.

Wśród priorytetów krótkoterminowych wyróżniono kilka priorytetów nadrzędnych, które przedstawiono na początku listy. Kolejność, w jakiej wymieniono priorytety nadrzędne, nie odzwierciedla hierarchii ich ważności.

Wykaz priorytetów znajduje się w załącznikach 2 i 3.

4. PROGRAMOWANIE

Pomoc wspólnotowa dla krajów Bałkanów Zachodnich udzielana w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia świadczona będzie na podstawie istniejących instrumentów finansowych, w szczególności rozporządzenia (WE) nr 1085/2006 (IPA) oraz, w przypadku programów przyjętych przed 2007 r., rozporządzenia (WE) nr 2666/2000 (rozporządzenie CARDS) ⁽¹⁾. Umowy o finansowaniu są podstawą prawną wdrażania konkretnych programów. W związku z powyższym niniejsza decyzja nie niesie ze sobą skutków finansowych.

Serbia wraz z Kosowem o statusie określonym rezolucją RB ONZ nr 1244 może mieć dostęp do finansowania w ramach programów wielostronnych i horyzontalnych.

5. UWARUNKOWANIA

Pomoc dla krajów Bałkanów Zachodnich jest uzależniona od postępów w spełnianiu kryteriów kopenhaskich, jak również od postępu w osiąganiu poszczególnych celów priorytetowych określonych w niniejszym partnerstwie europejskim. Niewypełnienie tych warunków może prowadzić do podjęcia przez Radę odpowiednich działań na podstawie art. 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 lub, w przypadku programów sprzed 2007 r., na podstawie art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2666/2000. Pomoc uzależniona jest również od wypełnienia warunków określonych przez Radę w konkluzjach z dnia 29 kwietnia 1997 r., szczególnie związanych ze zobowiązaniem

⁽¹⁾ Dz.U. L 306 z 7.12.2000, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005 (Dz.U. L 344 z 27.12.2005, s. 23).

podjętym przez beneficjentów pomocy do przeprowadzenia reform demokratycznych, gospodarczych i instytucjonalnych. Warunki szczegółowe zawarte są także w poszczególnych programach rocznych. Po podjęciu decyzji o finansowaniu nastąpi podpisanie umowy o finansowaniu z odpowiednimi organami.

6. MONITOROWANIE

Realizacja partnerstwa europejskiego podlega kontroli z wykorzystaniem mechanizmów ustanowionych w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności rocznych sprawozdań z postępów prac przedstawianych przez Komisję.

ZAŁĄCZNIK 2

PRIORYTETY DLA SERBII

PRIORYTETY KRÓTKOTERMINOWE

Nadrzędne cele priorytetowe

- Zapewnienie przestrzegania przyszłych zobowiązań wynikających z Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz w szczególności umowy przejściowej.
- Zapewnienie pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii (MTKJ).
- Konstruktwna współpraca dotycząca spraw związanych z Kosowem.
- Zapewnienie stosowania konstytucji i prawa konstytucyjnego zgodnie ze standardami europejskimi.
- Kontynuowanie wysiłków na rzecz wdrożenia reformy administracji publicznej, w tym systemu wynagradzania pracowników służby cywilnej, zapewnienia przejrzystych kryteriów zatrudniania i awansowania pracowników oraz profesjonalizmu i odpowiedzialności tej służby za swoje działania, umocnienie struktur integracji europejskiej, poprawa koordynacji w całej administracji publicznej i parlamencie, a także zwrócenie szczególnej uwagi na koordynację polityki.
- Poprawa funkcjonowania systemu sądownictwa i zagwarantowanie jego niezależności, odpowiedzialności, profesjonalizmu i sprawności, a także zagwarantowanie, że o zatrudnianiu i rozwoju zawodowym sędziów i prokuratorów będą decydować kryteria techniczne i zawodowe, z wykluczeniem wpływów politycznych; zapewnienie właściwego funkcjonowania trybunału konstytucyjnego.
- Zintensyfikowanie walki z korupcją na wszystkich szczeblach i opracowanie kompleksowego publicznego systemu kontroli finansowej w celu zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności w wydatkowaniu środków publicznych.
- Zakończenie procesu prywatyzacji lub, w stosownych przypadkach, likwidacja przedsiębiorstw będących własnością społeczną lub państwową.

Kryteria polityczne**Demokracja i praworządność***Konstytucja*

- Dostosowanie ustawodawstwa oraz instytucji do nowej konstytucji.

Parlament

- Dokończenie reformy ram prawnych dotyczących wyborów (w tym spisu wyborców), dostosowanie ich do nowych wymogów konstytucyjnych i zapewnienie przejrzystości i odpowiedzialności w zakresie finansowania partii politycznych, w tym wprowadzenie zmian do aktualnych przepisów prawnych w celu zagwarantowania odpowiedniej kontroli oraz sankcji.

Administracja publiczna

- Ustanowienie w pełni funkcjonującego urzędu rzecznika praw obywatelskich zgodnie z wymogami ustawowymi oraz zapewnienie właściwych działań następczych podejmowanych w wyniku zaleceń rzecznika.

Nadzór cywilny nad siłami bezpieczeństwa

- Zapewnienie bardziej demokratycznego nadzoru poprzez wzmocnienie kontroli parlamentarnej oraz tworzenie bardziej przejrzystych zasad zarządzania finansami.

System sądownictwa

- Zapewnienie pełnej niezależności sądów i prokuratury.
- Umocnienie urzędu prokuratora do spraw zbrodni wojennych.
- Wdrożenie planu działania w sprawie strategii reformy sądownictwa.

- Przyjęcie i wprowadzenie w życie przepisów prawnych w dziedzinie obowiązkowego kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów, prokuratorów i sądowego personelu pomocniczego oraz rozwój ośrodków szkoleniowych.
- Racjonalizacja systemu sądownictwa, modernizacja postępowania sądowego, wprowadzenie sprawnego systemu zarządzania pracą sądów oraz powołanie sądów administracyjnych i odwoławczych.
- Stworzenie systemu informatycznego dla prokuratury na wszystkich szczeblach, zapewnienie wykonywania orzeczeń sądowych oraz dalszy rozwój zdolności instytucjonalnej sądów krajowych do sądenia zbrodni wojennych przy pełnym przestrzeganiu zobowiązań międzynarodowych wobec MTKJ.

Polityka zwalczania korupcji

- Wdrożenie planu działania w dziedzinie strategii zwalczania korupcji oraz powołanie niezależnego i skutecznego urzędu antykorupcyjnego.
- Ratyfikowanie międzynarodowych konwencji o zwalczaniu korupcji.
- Dalsze doprecyzowanie i egzekwowanie przepisów dotyczących zapobiegania konfliktowi interesów zgodnie ze standardami międzynarodowymi.
- Opracowanie i wdrożenie przejrzystego systemu deklaracji majątkowych urzędników publicznych.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości

- Wypełnienie wszystkich obowiązków wynikających z członkostwa w Radzie Europy.
- Zapewnienie przestrzegania przepisów dotyczących praw człowieka zawartych w nowej konstytucji.
- Kontynuowanie procesu deinstytucjonalizacji, zapewnienie usług i pomocy na szczeblu społeczności lokalnej osobom niesamodzielnym, w tym także w dziedzinie zdrowia psychicznego.

Prawa obywatelskie i polityczne

- Przegląd odpowiednich przepisów prawnych dotyczących praw religijnych w celu zapewnienia zgodności tych przepisów z konstytucją.
- Podjęcie działań w przypadkach podejrzeń o niewłaściwe traktowanie osób i wzmocnienie służb kontroli wewnętrznej zajmujących się problemem niewłaściwego traktowania osób przez funkcjonariuszy organów egzekwowania prawa.
- Poprawa warunków w więzieniach, zapewnienie odpowiedniego monitorowania warunków odbywania kary przez osoby odbywające kary wieloletniego pozbawienia wolności oraz skazanych za przestępstwa zorganizowane, zapewnienie dalszych szkoleń pracowników więziennictwa oraz poprawa stanu obiektów przeznaczenia specjalnego.
- Poprawa funkcjonowania rady radiofonii i telewizji zgodnie ze standardami międzynarodowymi, zapewnienie sprawiedliwych i przejrzystych zasad przydzielania nadawcom częstotliwości lokalnych i regionalnych.
- Pełne wprowadzenie w życie ustawy o wolnym dostępie do informacji oraz umocnienie urzędu komisarza ds. swobodnego dostępu do informacji w celu zapewnienia wykonania decyzji lub zaleceń.
- Przyjęcie ustawodawstwa o stowarzyszeniach i statusie prawnym organizacji pozarządowych, sprzyjanie rozwojowi organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz prowadzenie stałego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim na temat inicjatyw politycznych.
- Zwiększenie dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Prawa społeczne i gospodarcze

- Przyjęcie kompleksowych przepisów prawnych o przeciwdziałaniu dyskryminacji i zapewnienie jej ofiarom odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego.
- Przyjęcie odpowiednich przepisów prawnych w sprawie zwrotu mienia i zapewnienie ich pełnego wprowadzenia w życie.
- Poprawa ochrony praw kobiet i dzieci.

Prawa mniejszości, prawa kulturalne i ochrona mniejszości

- Zapewnienie przestrzegania przepisów konstytucji dotyczących kultury i praw mniejszości i ochrony mniejszości oraz pełne wdrożenie strategii oraz planów działania w sprawie integracji Romów, w tym osób powracających do miejsca pochodzenia.

- Kontynuowanie wysiłków na rzecz propagowania dobrych stosunków między grupami etnicznymi, w tym działań w dziedzinie edukacji, usprawnienie funkcjonowania krajowych rad mniejszości, w tym przyjęcie przepisów prawnych będących w przygotowaniu, propagowanie obecności przedstawicieli mniejszości w organach wymiaru sprawiedliwości oraz egzekwowania prawa, a także kontynuowanie działań związanych z kształtowaniem świadomości, w tym także z użyciem języków mniejszości.
- Dostosowanie odpowiednich przepisów prawnych do nowej konstytucji i zapewnienie pełnego przestrzegania praw mniejszości, w szczególności w odniesieniu do kształcenia w języku ojczystym.
- Przyjęcie nowych przepisów prawnych w sprawie uchodźców i dalsze wdrażanie krajowej strategii w sprawie uchodźców.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe

- Dalsze przestrzeganie postanowień układu z Dayton i porozumienia paryskiego.
- Podjęcie kroków w celu zastosowania się do orzeczenia Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z lutego 2007 r. w sprawie wniesionej przez Bośnię i Hercegowinę przeciwko Serbii i Czarnogórze dotyczącej stosowania Konwencji w sprawie zapobiegania zbrodniom ludobójstwa i ich karania.
- Przyniesienie się do zacieśniania współpracy regionalnej, pojednania oraz dobrych stosunków sąsiedzkich, między innymi poprzez wspieranie procesu przechodzenia z etapu paktu stabilizacji do etapu współpracy, za którą w większym stopniu odpowiedzialność przejmują regiony, oraz skuteczne wdrażanie postanowień Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA).
- Zawarcie i wdrożenie umów z krajami sąsiednimi, szczególnie w dziedzinach współpracy transgranicznej, zwalczania przestępczości zorganizowanej, nielegalnego handlu i przemytu, współpracy sądowniczej, zarządzania granicami i ochrony środowiska.
- Udział w poszukiwaniu rozwiązań nierozstrzygniętych kwestii dotyczących granic z Chorwacją oraz Bośnią i Hercegowiną.
- Zagwarantowanie prawa do rzeczywistego wyboru między powrotem na stałe i integracją oraz zapewnienie pełnej realizacji deklaracji z Sarajewa.

Kryteria gospodarcze

- Wdrożenie polityki finansów publicznych, w tym polityki płacowej w sektorze publicznym, ukierunkowanej na zagwarantowanie stabilności, mającej na celu konsolidację finansów publicznych i zapewnienie niskiego poziomu inflacji oraz zrównoważonego bilansu płatniczego.
- Kontynuowanie reform systemu zarządzania finansami publicznymi w celu zapewnienia skuteczniejszej kontroli, większej przejrzystości i odpowiedzialności oraz jego usprawnienia.
- Prowadzenie polityki monetarnej sprzyjającej utrzymaniu stabilności cen w celu ograniczenia i powstrzymania oczekiwań inflacyjnych.
- Usprawnienie postępowań upadłościowych w celu spowodowania, że nierentowne przedsiębiorstwa będą szybciej wychodziły z rynku oraz pobudzania do zmian strukturalnych.
- Dokończenie procesu liberalizacji pozostałych cen urzędowych w celu zapewnienia sprawniejszego funkcjonowania mechanizmów rynkowych i lepszego rozdziału zasobów.
- Ścisły nadzór finansowy w celu zapewnienia stabilności sektora finansowego.
- Dalsze prace nad opracowaniem i wdrożeniem reformy systemu emerytalno-rentowego oraz kontynuowanie reformy systemu ubezpieczeń zdrowotnych; przyspieszenie restrukturyzacji i prywatyzacji sektora ubezpieczeniowego.
- Dalsze działania na rzecz likwidacji szarej strefy w gospodarce oraz wdrożenie systemu zarządzania wydatkami publicznymi oraz reform podatkowych.
- Stworzenie stabilnego i dobrze funkcjonującego rynku gruntów i nieruchomości oraz przygotowanie ustawodawstwa w dziedzinie katastru.
- Kontynuowanie działań sprzyjających wzrostowi zatrudnienia, m.in. poprzez szkolenia zawodowe oraz reformy rynku pracy, poprawa jakości funkcjonowania publicznych urzędów zatrudnienia oraz wdrożenie strategii w sprawie zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Standardy europejskie

Rynek wewnętrzny

Swobodny przepływ towarów

- Dalsze dostosowywanie do standardów europejskich ram prawnych w dziedzinie normalizacji, certyfikacji, metrologii, akredytacji i oceny zgodności; dalsze przyjmowanie standardów europejskich oraz powołanie krajowego organu, który zajmie się koordynacją rozwoju wysokiej jakości infrastruktury i będzie odpowiedzialny za zmiany w całym obszarze.
- Utworzenie struktury nadzoru rynku i zapewnienie odpowiedniej koordynacji działań organów nadzoru rynku.
- Dostosowanie polityki handlowej i odpowiednich przepisów do obowiązków wynikających z członkostwa w WTO, z Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu.
- Stworzenie wewnętrznych mechanizmów konsultacji w sprawie nowych przepisów technicznych oraz powiadamiania o takich przepisach przed przyjęciem środków mających wpływ na wymianę handlową.
- Zwiększenie zdolności administracyjnych w dziedzinie ochrony konsumentów.

Swobodny przepływ kapitału

- Kontynuowanie działań w celu opracowania systemu międzynarodowych transakcji płatniczych zgodnie z międzynarodowymi zasadami oraz stworzenie krajowego systemu obsługi zakupu nieruchomości.

Cła i podatki

- Dokończenie procesu zbliżania przepisów celnych niezbędnych do właściwego wdrożenia Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, zwiększenie zdolności instytucjonalnej administracji celnej w zakresie zwalczaniu korupcji, przestępczości transgranicznej oraz zjawiska uchylania się od zobowiązań podatkowych, a także skuteczniejsze egzekwowanie prawa, zwłaszcza w obszarze analizy ryzyka i kontroli po odprawie celnej.
- Kontynuowanie procesu dostosowywania przepisów w dziedzinie podatków do wspólnotowego dorobku prawnego, wprowadzenie w życie przepisów podatkowych, w szczególności dotyczących poboru podatków i kontroli, w celu ograniczenia nadużyć podatkowych i zwiększenia możliwości egzekwowania obowiązków podatkowych.
- Zobowiązanie się do przestrzegania kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania przedsiębiorstw i zapewnienie zgodności nowych środków podatkowych z tymi zasadami.

Konkurencja

- Dostosowanie obecnych przepisów antymonopolowych do wymogów Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz zwiększenie możliwości administracyjnych komisji ds. konkurencji w celu zapewnienia sprawnego i niezależnego egzekwowania obowiązujących zasad zgodnie z dorobkiem prawnym UE.
- Powołanie niezależnego i w pełni funkcjonującego urzędu zajmującego się monitorowaniem pomocy państwa.
- Usprawnienie procedur kontroli fuzji przedsiębiorstw w celu zapewnienia sprawniejszego funkcjonowania komisji ds. konkurencji.
- Ustanowienie odpowiednich ram prawnych w zakresie pomocy państwa zgodnie z wymogami Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu.

Zamówienia publiczne

- Wdrożenie konsekwentnego i skutecznego systemu zamówień publicznych oraz zapewnienie niezależności organów ds. zamówień publicznych, zapewnienie przejrzystości stosowanych procedur, bez względu na wartość udzielanego zamówienia, unikanie stosowania różnego traktowania dostawców z Serbii i UE, a także zwiększenie możliwości egzekwowania przepisów w tej dziedzinie.

Prawo własności intelektualnej

- Dalsze zwiększanie skuteczności ochrony praw własności intelektualnej oraz zwiększenie zdolności administracyjnych w zakresie przyznawania patentów oraz trwałego wykonywania i egzekwowania praw własności intelektualnej.

Zatrudnienie i polityka społeczna

- Rozwinięcie odpowiednich struktur i zdolności administracyjnych w dziedzinie ochrony zdrowia.

Edukacja i badania naukowe

- Kontynuowanie wysiłków zmierzających do poprawy jakości systemu edukacji; lepsze powiązanie kształcenia zawodowego i szkolnictwa wyższego z potrzebami gospodarki i rynku pracy; rozwój zdolności administracyjnych i lepsza koordynacja działań właściwych organów.
- Ratyfikowanie konwencji Unesco w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego.

Kwestie związane z WTO

- Kontynuowanie przygotowań do przystąpienia do WTO.

Polityki sektorowe*Przemysł i MŚP*

- Wdrożenie Europejskiej karty małych i średnich przedsiębiorstw oraz zmniejszenie barier administracyjnych utrudniających rozwój MŚP.
- Przyjęcie nowej średniookresowej strategii w polityce wobec sektora MŚP i polityki przemysłowej, a następnie operacyjnego planu działań.
- Umocnienie roli rady ds. MŚP jako platformy współpracy sektora publicznego i prywatnego oraz współpracy międzyresortowej, która mogłaby wpływać na kształt polityki wobec MŚP oraz jej realizację.

Rolnictwo

- Zwiększenie zdolności administracyjnych niezbędnych do sformułowania i wdrożenia polityki rolnej i polityki rozwoju obszarów wiejskich.
- Uaktualnienie przepisów i lepsze ich stosowanie oraz wzmocnienie kontroli w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, weterynarii i kwestii fitosanitarnych.
- Rozszerzenie identyfikacji i rejestracji zwierząt na wszystkie stosowne gatunki.
- Dalsza modernizacja laboratoriów, inspektoratów i granicznych punktów kontroli weterynaryjnej, fitosanitarnej i sanitarnej oraz kontroli produktów winiarskich.

Ochrona środowiska

- Przyspieszenie procesu zbliżania ustawodawstwa i standardów do dorobku prawnego UE.
- Wprowadzanie w życie przyjętych przepisów, w szczególności dotyczących oceny oddziaływania na środowisko.
- Rozpoczęcie wdrażania protokołu z Kioto.
- Przyjęcie i wdrożenie krajowej strategii ochrony środowiska oraz strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Zwiększanie zdolności administracyjnych organów odpowiedzialnych za planowanie, udzielanie zezwoleń, przeprowadzanie inspekcji i kontroli oraz kierowanie projektami, zwiększanie potencjału na szczeblu lokalnym oraz zapewnienie koordynacji działań między poziomem centralnym i lokalnym.
- Dalsze opracowanie i rozpoczęcie wdrażania planów gospodarowania odpadami oraz rozpoczęcie budowy zakładu utylizacji i bezpiecznego usuwania odpadów niebezpiecznych.

Polityka transportowa

- Dalsza realizacja postanowień Protokołu ustaleń w sprawie rozwoju podstawowej sieci transportu regionalnego w Europie Południowo-Wschodniej oraz zacieśnianie współpracy w ramach Obserwatorium ds. Transportu w Europie Południowo-Wschodniej.
- Przyjęcie i wdrożenie krajowej strategii w dziedzinie transportu; podjęcie działań w celu poprawy warunków bezpieczeństwa na drogach.
- Wypełnienie zobowiązań podjętych w ramach wdrażania pierwszej przejściowej fazy umowy o wspólnym europejskim obszarze lotniczym.

- Restrukturyzacja sektora kolei i utworzenie odpowiednich instytucji.
- Rozwój żeglugi śródlądowej, w tym uruchomienie usług informacji rzecznej.

Energia

- Wypełnienie zobowiązań wynikających z Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w zakresie pełnego wdrożenia przepisów prawa wspólnotowego dotyczących wewnętrznego rynku gazu i energii elektrycznej oraz transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
- Wprowadzenie zmian do ustawy energetycznej i wprowadzenie jej w życie oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania niezależnego urzędu regulacji energetyki.
- Kontynuacja audytów środowiskowych w zakładach energetycznych, podjęcie działań wobec zakładów emitujących najwięcej zanieczyszczeń; zapewnienie rozdziału zakresów działalności w ramach przygotowań do restrukturyzacji i liberalizacji rynku oraz osiągnięcie dalszego postępu w pracach nad utworzeniem regionalnego rynku energii, w szczególności poprzez zapewnienie lepszych połączeń międzysystemowych z krajami sąsiednimi.
- Przystąpienie do odpowiednich konwencji międzynarodowych w zakresie bezpieczeństwa jądrowego oraz powołanie odpowiedniego organu regulacyjnego.
- Dalszy demontaż reaktora Vinca wykorzystywanego w celach badawczych.
- Zwiększenie zdolności administracyjnych odpowiednich ministerstw.

Społeczeństwo informacyjne i media

- Zapewnienie całkowitej liberalizacji sektora łączności elektronicznej oraz niezależności organów regulacyjnych; zapewnienie wdrożenia przyjętej strategii, w tym przyjęcie i wprowadzenie w życie niezbędnych ustaw i strategii politycznych oraz zwiększenie zdolności administracyjnych.
- Rozpoczęcie procesu zbliżania ustawodawstwa do przepisów wspólnotowego dorobku prawnego dotyczących sektora audiowizualnego oraz zwiększenie przejrzystości działań agencji nadawczej republiki, która powinna także w większym stopniu podnosić odpowiedzialność za swoje działania.
- Podpisanie i ratyfikowanie Europejskiej konwencji o telewizji ponadgranicznej.

Kontrola finansowa

- Przyjęcie i wdrożenie strategii dotyczącej publicznej wewnętrznej kontroli finansowej.
- Opracowanie procedur i rozwinięcie zdolności administracyjnych w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych UE.

Statystyka

- Zmiana ustawy o statystyce oraz zacieśnianie współpracy i poprawa koordynacji działań w ramach krajowego systemu statystycznego.
- Przeprowadzenie spisu rolnego, utworzenie rejestru rolnego oraz dalszy rozwój systemu rachunków narodowych zgodnie z ESA 95, w tym poprawa jakości źródeł danych.

Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo*Wizy, kontrole granic, azyl i migracja*

- Wdrożenie strategii zintegrowanego zarządzania granicami oraz zacieśnienie współpracy między odpowiednimi urzędami.
- Rozwijanie transgranicznej współpracy policji zgodnie z wzorcową praktyką, zwiększenie potencjału działania straży granicznej oraz zapewnienie straży granicznej nowoczesnej infrastruktury i wyposażenia, szczególnie w dziedzinie IT.
- Dostosowanie systemu wizowego do wspólnotowego dorobku prawnego oraz wdrożenie umowy pomiędzy UE a Serbią w sprawie ułatwień wizowych.
- Zapewnienie skutecznej realizacji wymagań w zakresie zagwarantowania wysokiej jakości dokumentów podróży i dokumentów tożsamości.
- Przyjęcie i wprowadzenie w życie przepisów prawnych w dziedzinie azylu, zapewnienie funkcjonowania ośrodków przyjęć osób ubiegających się o azyl oraz powołanie organu zajmującego się rozpatrywaniem wniosków o azyl.
- Wdrożenie umowy o readmisji pomiędzy UE a Serbią.
- Przyjęcie strategii w zakresie ponownej integracji osób powracających do miejsca pochodzenia, w tym podjęcie działań w celu poprawy warunków społeczno-ekonomicznych.

Pranie pieniędzy

- Przyjęcie niezbędnych przepisów oraz krajowej strategii, łącznie z harmonogramem działań, na rzecz przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, umocnienie krajowych organów zajmujących się zwalczaniem praktyk prania pieniędzy oraz usprawnienie współpracy urzędów oraz współpracy międzynarodowej.

Narkotyki

- Zwiększenie zdolności do zwalczania handlu narkotykami, opracowanie i rozpoczęcie wdrażania krajowej strategii antynarkotykowej zgodnie z przyjętą w UE strategią w dziedzinie narkotyków oraz poprawa współpracy międzynarodowej.

Policja

- Pełne wprowadzenie w życie ustawy o policji w celu zapewnienia profesjonalizmu, odpowiedzialności za wszelkie działania i poprawy przejrzystości, stworzenie nowoczesnej policji, wolnej od niewłaściwych wpływów politycznych oraz zwiększenie jej możliwości operacyjnych poprzez specjalistyczne szkolenia.
- Podjęcie niezbędnych działań w celu zawarcia porozumienia o współpracy z Europolem.

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu

- Przyjęcie pozostałych przepisów prawnych, rozwinięcie zdolności niezbędnych do przeprowadzania zajęć majątku, wdrożenie krajowej strategii w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz wzmocnienie wywiadu kryminalnego.
- Kontynuowanie walki z handlem ludźmi, w tym wdrożenie strategii w sprawie przeciwdziałania handlowi ludźmi oraz zapewnienie ofiarom odpowiedniego wsparcia i ochrony.
- Zwiększenie sprawności współpracy międzynarodowej oraz wdrożenie odpowiednich konwencji międzynarodowych dotyczących zwalczania terroryzmu.
- Poprawa współpracy i wymiany informacji między wszystkimi gałęziami służb bezpieczeństwa i z innymi państwami oraz zapobieganie praktykom finansowania i przygotowywania aktów terrorystycznych.

Ochrona danych osobowych

- Wprowadzenie zmian w ramach prawnych, podpisanie odpowiednich konwencji międzynarodowych oraz utworzenie niezależnego organu nadzoru.

PRIORYTETY ŚREDNIOTERMINOWE

Kryteria polityczne***Demokracja i praworządność****Administracja publiczna*

- Dalsze rozwijanie potencjału administracji publicznej w zakresie integracji europejskiej, tworzenie niezbędnych struktur w poszczególnych ministerstwach i całym rządzie oraz usprawnienie mechanizmów współpracy ze wszystkimi departamentami zajmującymi się integracją europejską.
- Kontynuowanie prac nad pełnym wprowadzeniem w życie ustaw o służbie cywilnej i administracji publicznej, wdrożenie środków w celu rozwoju zasobów ludzkich w służbie cywilnej, zwiększenie zdolności instytucjonalnych administracji publicznej na szczeblu centralnym i lokalnym w zakresie formułowania, realizacji i koordynacji polityki, stworzenie scentralizowanego systemu płac, wprowadzenie w życie przepisów konstytucyjnych dotyczących reformy decentralizacyjnej oraz zapewnienie samorządom lokalnym odpowiednich zasobów.

Nadzór cywilny nad siłami bezpieczeństwa

- Kontynuacja procesu restrukturyzacji i reformy sił zbrojnych oraz zwiększenie przejrzystości i zapewnienie cywilnego nadzoru nad siłami zbrojnymi.

System sądownictwa

- Zmniejszenie liczby zaległych spraw sądowych oraz dalsze usprawnienie pracy sądów i podniesienie poziomu ich profesjonalizmu.
- Wprowadzenie jednolitych standardów w celu gromadzenia rzetelnych danych o systemie sądownictwa.

Polityka zwalczania korupcji

- Zapewnienie pełnego przestrzegania zapisów konwencji międzynarodowych o zwalczaniu korupcji; dalsze rozwijanie zdolności instytucjonalnych organów antykorupcyjnych.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości

- Wprowadzenie w życie ustawodawstwa o przeciwdziałaniu dyskryminacji.
- Kontynuowanie wysiłków w celu integracji dzieci niepełnosprawnych oraz zapewnienia im lepszych warunków; reforma systemu opieki nad dziećmi oraz zapewnienie dostępu dzieciom pochodzącym z mniejszości do podstawowego nurtu systemu oświaty.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe

- Ułatwianie integracji uchodźców, którzy zdecydowali się nie wracać do pierwotnego miejsca zamieszkania.

Kryteria gospodarcze

- Dalsza konsolidacja finansów publicznych oraz ograniczenie roli sektora państwowego mierzonej stosunkiem wydatków do PKB w celu stworzenia warunków dla rozwoju sektora prywatnego i wzrostu gospodarczego.
- Przyspieszenie prywatyzacji, a w stosowych przypadkach likwidacji przedsiębiorstw państwowych w celu poprawy ładu korporacyjnego, ograniczenia strat parafiskalnych, dążenia do konsolidacji finansów publicznych oraz zwiększenia udziału sektora prywatnego w gospodarce.
- Zmniejszenie barier strukturalnych utrudniających funkcjonowanie rynku pracy, w szczególności związanych z regulacją rynku pracy, w celu zwiększenia udziału obywateli w rynku pracy oraz wskaźników zatrudnienia.
- Zmniejszenie pomocy państwa w stosunku do PKB oraz poprawa skuteczności polityki konkurencji w celu zapewnienia swobodnej i niezakłóconej konkurencji z korzyścią dla konsumentów serbskich.
- Poprawa jakości systemu edukacji w celu rozwijania kwalifikacji zwiększających możliwości zatrudnienia i sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarczemu.
- Rozwijanie otoczenia biznesu w celu zwiększenia napływu bezpośrednich zagranicznych inwestycji od podstaw.

Standardy europejskie**Rynek wewnętrzny***Swobodny przepływ towarów*

- Kontynuacja prac związanych z normalizacją oraz z przygotowaniem do pełnego członkostwa w europejskich organizacjach normalizacyjnych.

Swobodny przepływ kapitału

- Dalsza liberalizacja krótko- i średniookresowych przepływów kapitału.

Cła i podatki

- Zapewnienie dalszego zbliżania ustawodawstwa w dziedzinie cel i podatków oraz innych przepisów fiskalnych do wspólnotowego dorobku prawnego; dalsza poprawa zdolności administracyjnych w zakresie wprowadzania w życie tych przepisów oraz zwalczania korupcji, przestępczości transgranicznej i zjawiska uchylania się od zobowiązań podatkowych.
- Poprawa przejrzystości oraz jakości wymiany informacji z państwami członkowskimi UE w celu ułatwienia egzekwowania środków zapobiegających unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od nich.

Konkurencja

- Wprowadzenie w życie ustawodawstwa w dziedzinie pomocy państwa i zapewnienie sprawnego funkcjonowania organu zajmującego się monitorowaniem pomocy państwa.

Zatrudnienie i polityka społeczna

- Podjęcie środków w celu zwiększenia odsetka zapisanych do szkół średnich dzieci ze wszystkich społeczności.
- Dalszy rozwój polityki integracji i opieki społecznej.
- Zapewnienie dobrze funkcjonującego i reprezentatywnego dialogu społecznego.
- Podjęcie dalszych działań w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych.

Edukacja i badania naukowe

- Przyjęcie krajowych ram kwalifikacji w odniesieniu do kształcenia zawodowego; propagowanie współpracy regionalnej w dziedzinie szkolnictwa wyższego.
- Przyjęcie zintegrowanej polityki w dziedzinie badań naukowych.

Polityki sektorowe*Polityka w zakresie MŚP i polityka przemysłowa*

- Dalsze wdrażanie zapisów Europejskiej karty małych przedsiębiorstw.

Rolnictwo

- Kontynuowanie działań na rzecz umocnienia struktur administracyjnych i rozwinięcia zdolności niezbędnych do opracowania i realizacji polityki rolnej i polityki rozwoju obszarów wiejskich.
- Dalsze dopracowanie ustawodawstwa i systemów kontroli w kwestiach weterynaryjnych, sanitarnych, fitosanitarnych i związanych z bezpieczeństwem żywności.
- Poprawa gospodarki odpadami i ograniczenie zanieczyszczeń rolniczych.
- Dalsza modernizacja zakładów przetwórstwa żywności w celu dostosowania ich do wymogów UE.

Ochrona środowiska

- Zapewnienie pełnego wprowadzenia w życie ustawodawstwa dostosowanego do prawodawstwa UE oraz egzekwowania tego ustawodawstwa.
- Wdrożenie odpowiednich konwencji międzynarodowych oraz protokołu z Kioto.
- Przyjęcie i rozpoczęcie wdrażania strategii w dziedzinie gospodarki odpadami i ochrony przyrody oraz przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza.

- Pełne wdrożenie krajowej strategii ochrony środowiska oraz strategii w dziedzinie ochrony wód.
- Dalsze rozwijanie zdolności administracyjnych instytucji odpowiedzialnych za ochronę środowiska na szczeblu krajowym i lokalnym.
- Wdrożenie wieloletniego planu finansowania polityki w dziedzinie ochrony środowiska, w tym inwestycji.
- Ukończenie budowy zakładu utylizacji i bezpiecznego usuwania odpadów niebezpiecznych.

Polityka transportowa

- Dalsze wdrażanie postanowień Protokołu ustaleń w sprawie rozwoju podstawowej sieci transportu regionalnego w Europie Południowo-Wschodniej oraz zacieśnianie współpracy w ramach Obserwatorium ds. Transportu w Europie Południowo-Wschodniej.
- Dalsze rozwijanie zdolności administracyjnych, w tym przygotowanie projektów związanych z dużymi inwestycjami oraz utrzymaniem infrastruktury.
- Zapewnienie dalszego zbliżenia ustawodawstwa do wspólnotowego dorobku prawnego w dziedzinie transportu, w szczególności odnośnie do standardów technicznych i bezpieczeństwa (w tym wprowadzenie tachografu cyfrowego).
- Wypełnienie zobowiązań podjętych w drugiej przejściowej fazie umowy o wspólnym europejskim obszarze lotniczym.

Energia

- Przyjęcie i wdrożenie długoterminowej strategii zrównoważonej ekologicznie polityki energetycznej.
- Dalsza realizacja zobowiązań regionalnych i międzynarodowych w tej dziedzinie w celu stworzenia konkurencyjnego regionalnego rynku energii.
- Dokończenie demontażu reaktora Vinca wykorzystywanego w celach badawczych.

Społeczeństwo informacyjne i media

- Rozpoczęcie wdrażania ram prawnych UE w dziedzinie łączności elektronicznej oraz dalsze dostosowywanie prawodawstwa krajowego dotyczącego sektora audiowizualnego do wspólnotowego dorobku prawnego.

Kontrola finansowa

- Opracowanie i wdrożenie zasad zdecentralizowanej odpowiedzialności kadry kierowniczej oraz niezależnego funkcjonalnie systemu kontroli wewnętrznej, zgodnego z uznanymi standardami międzynarodowymi oraz najlepszymi praktykami w UE.
- Dopracowanie procedur i dalsze rozwijanie zdolności administracyjnych w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych UE.

Statystyka

- Kontynuowanie prac nad stworzeniem systemu zarządzania jakością; prowadzenie statystyki rolnej oraz dalsze prace nad rozwojem wszystkich dziedzin statystyk sektorowych.

Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

Wizy, kontrole granic, azyl i migracja

- Dalsze zwiększanie potencjału straży granicznej i służb celnych, modernizacja obiektów na posterunkach granicznych oraz zacieśnienie współpracy z państwami sąsiednimi w zakresie zwalczania handlu ludźmi.
- Zapewnienie trwałych rozwiązań w celu integracji osób podlegających readmisji.

Narkotyki

- Pełne wdrożenie krajowej strategii zwalczania narkomanii.

Policja

- Dalsza restrukturyzacja służb policji, zapewnienie przejrzystości i odpowiedzialności policji za własne działania, reforma systemu kształcenia funkcjonariuszy policji oraz zapewnienie współpracy i koordynacji działań różnych organów egzekwowania prawa.

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu

- Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony świadków, poprawa współpracy regionalnej, zaostrenie walki z przestępstwami gospodarczymi i finansowymi (w tym praniem i podrabianiem pieniędzy), nadużyciami i korupcją, wprowadzenie ułatwień w umieszczaniu oficerów łącznikowych, oddelegowanych z państw członkowskich UE, w odpowiednich organach państwowych zajmujących się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej oraz wdrożenie konwencji z Palermo przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.
 - Poprawa zdolności instytucjonalnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (szczególnie jego Dyrekcji ds. Przestępczości Zorganizowanej) oraz opracowanie procedur i rozwój zdolności instytucjonalnych umożliwiających wymianę informacji wywiadowczych między właściwymi urzędami.
-

ZAŁĄCZNIK 3

PRIORYTETY DLA KOSOWA O STATUSIE OKREŚLONYM REZOLUCJĄ RB ONZ NR 1244

PRIORYTETY KRÓTKOTERMINOWE

Nadrzędne cele priorytetowe

- Dalsza ścisła współpraca z zespołami ds. planowania zajmującymi się przygotowaniem do ustanowienia przyszłej misji międzynarodowej/UE w celu umożliwienia pełnego wdrożenia porozumienia.
- Konstruktywna współpraca dotycząca spraw związanych z Serbią.
- Zapewnienie pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii (MTKJ).
- Zapewnienie pełnego poszanowania zasady praworządności, praw człowieka i ochrony mniejszości oraz prowadzenie polityki „zerowej tolerancji” wobec korupcji, przestępczości zorganizowanej i przestępstw finansowych.
- Zapewnienie przestrzegania demokratycznych zasad w kierowaniu systemem usług publicznych oraz świadczeniu tych usług na rzecz wszystkich obywateli Kosowa, stworzenie profesjonalnej, dostępnej i reprezentatywnej administracji publicznej, wolnej od niewłaściwych wpływów politycznych i ponoszącej odpowiedzialność za swoje działania.
- Kontynuowanie reformy samorządowej oraz zwiększenie zdolności administracyjnych w celu usprawnienia procesu decentralizacji z uwzględnieniem opinii i interesów wszystkich społeczności w Kosowie, przyjęcie stosownych ram prawnych oraz przydzielenie odpowiednich środków budżetowych.
- Tworzenie atmosfery pojednania, wzajemnej tolerancji wśród poszczególnych grup etnicznych oraz budowa trwałego społeczeństwa wielonarodowego, sprzyjającego powrotowi przesiedleńców; zapewnienie wszystkim społecznościom szacunku, bezpieczeństwa, swobody przemieszczania się i udziału obywatelskiego; wyraźne potępienie wszelkich przejawów wrogości wobec społeczności mniejszościowych; zdecydowane ściganie wszelkich przestępstw na tle etnicznym.
- Zapewnienie pełnej swobody wyznania; zapewnienie ochrony dziedzictwa kulturowego i religijnego oraz podjęcie kroków mających na celu zapobieganie atakom na obiekty dziedzictwa kulturowego i religijnego oraz ściganie osób przeprowadzających takie ataki.
- Budowa społeczeństwa wolnego od wszelkich form dyskryminacji i wspieranie integracji grup społecznych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.
- Dalsze podnoszenie poziomu ochrony praw własności, dopracowywanie ram prawnych oraz poprawa dostępu do sądów w celu tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości.

Kryteria polityczne**Demokracja i praworządność***Tymczasowe instytucje autonomicznej administracji*

- Pełne zagwarantowanie skutecznego funkcjonowania zgromadzenia narodowego oraz jego komisji, a także rządu i organów samorządu lokalnego, w tym pełne przestrzeganie odpowiednio regulaminu wewnętrznego i kodeksu postępowania tych instytucji, a także poszanowania praw i interesów wszystkich społeczności.
- Zwiększenie nadzoru zgromadzenia nad władzą wykonawczą, zapewnienie większej przejrzystości i odpowiedzialności w ramach zgromadzenia; zwiększenie zdolności administracyjnych zgromadzenia.
- Terminowe publikowanie biuletynu urzędowego oraz zapewnienie jego prawidłowości; zwiększenie kontroli poszczególnych wersji językowych w celu zapewnienia ich identyczności oraz zapewnienie publicznego dostępu do biuletynu urzędowego.
- Zwiększenie reprezentacji mniejszości we wszystkich instytucjach oraz w służbie cywilnej na szczeblu lokalnym i centralnym.

Parlament i wybory

- Przeprowadzanie wolnych i sprawiedliwych wyborów; umacnianie roli niezależnej i wielonarodowej centralnej komisji wyborczej, której powierzone zostanie zadanie przeprowadzenia wyborów w przewidzianym terminie.
- Zapewnienie wszystkim społecznościom możliwości skorzystania z prawa wyborczego poprzez przygotowanie odpowiednich lokali wyborczych, zapewnienie bezpieczeństwa i podjęcie innych środków; umożliwienie udziału w wyborach przesiedleńcom wewnętrznym i uchodźcom, nawet jeśli mają ograniczone możliwości powrotu do Kosowa.
- Wzmocnienie kontroli zgodności wszelkich nowych przepisów z prawem UE.

Administracja publiczna

- Poprawa koordynacji działań rządu oraz bardziej precyzyjne określenie zakresu odpowiedzialności władz centralnych i lokalnych za zapewnienie konsekwencji w realizacji polityki; usprawnienie nadzoru rządu nad świadczeniem usług publicznych.
- Surowe egzekwowanie przejrzystych procedur dotyczących zatrudniania, przenoszenia na inne stanowisko, oceny, awansowania i zwalniania pracowników służby cywilnej, w tym pracowników policji i wymiaru sprawiedliwości oraz zasad ich postępowania, a także przejrzystych procedur zarządzania finansami.
- Poprawa funkcjonowania oraz umocnienie autonomii niezależnej rady ds. nadzoru oraz komitetu ds. nominacji na wyższe stanowiska publiczne.
- Poprawa jakości podstawowych usług publicznych i ich dostępności dla wszystkich społeczności, w tym także dążenie do ograniczania popytu na usługi świadczone w ramach struktur równoległych.
- Kontynuowanie procesu decentralizacji oraz przyjęcie m.in. ustawy o samorządzie lokalnym i granicach gmin.

System sądownictwa

- Zapewnienie skuteczności, niezależności i bezstronności sądów i prokuratury, które będą także wolne od wpływów politycznych i będą ponosić pełną odpowiedzialność za swoje działania.
- Umocnienie urzędu prokuratora i stworzenie temu urzędowi takich warunków, w których będzie mógł przestrzegać zasad niezależności i bezstronności; dalsze umocnienie urzędu prokuratora specjalnego; wprowadzenie skutecznego systemu ochrony świadków.
- Przyjęcie ustaw o sądach i prokuraturze oraz wprowadzenie ich w życie; rozwinięcie systemu sądów administracyjnych oraz dostosowanie odpowiednich przepisów prawnych i kompetencji.
- Pełne wdrożenie automatycznego systemu zarządzania sprawami we wszystkich sądach i prokuraturach; zmniejszenie liczby zaległych spraw sądowych i zapewnienie wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych.
- Wzmocnienie sądów grodzkich i poprawa skuteczności działań policji w celu rozwiązywania problemu bezprawnego zajmowania, użytkowania i budowy nieruchomości oraz zapobiegania takim praktykom i ich karania w sposób bezstronny.
- Dalszy rozwój kształcenia i szkoleń w dziedzinie prawa, przeznaczonych szczególnie dla sędziów, prokuratorów i pracowników administracji; przekształcenie Instytutu Sądownictwa w sprawną instytucję odpowiedzialną za kształcenie pracowników sądownictwa.
- Osiągnięcie przez rząd zdolności do przejęcia odpowiedzialności za wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne w sposób wolny od wpływów; wprowadzenie systemu mianowania, zwalniania i awansu zawodowego sędziów i prokuratorów, który byłby zgodny ze standardami europejskimi i wolny od wpływów politycznych.
- Zwiększenie wysiłków na rzecz sprostania standardom międzynarodowym w zakresie obsługi wniosków dotyczących wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych oraz wniosków o ekstradycję.
- Zwiększenie dostępu dla mniejszości do sądownictwa oraz wzmocnienie takich mechanizmów jak biura łącznikowe sądów.
- Dalsze podejmowanie działań zmierzających do zrównoważonej reprezentacji grup etnicznych wśród sędziów.
- Wzmocnienie zdolności administracyjnych oraz poprawa koordynacji i zwiększenie skuteczności sądownictwa oraz wszystkich organów egzekwowania prawa; zapewnienie trwałego kompleksowego systemu pomocy prawnej.

Polityka zwalczania korupcji

- Wprowadzenie w życie ustawy o zwalczaniu korupcji oraz planu zwalczania korupcji; umocnienie urzędu antykorupcyjnego oraz podjęcie środków w celu zapewnienia jego pełnej niezależności i sprawnego funkcjonowania.
- Optymalizacja kompetencji urzędu antykorupcyjnego, urzędu ds. zapewnienia sprawnego funkcjonowania administracji publicznej oraz rady ds. zwalczania korupcji.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości

- Dopracowanie ram prawnych oraz większe poszanowanie mechanizmów gwarantujących ochronę praw człowieka i praw mniejszości zgodnie z zaleceniami Rady Europy; przyjęcie i wdrożenie kompleksowej strategii na rzecz ochrony praw człowieka.
- Opracowanie ram prawnych dotyczących wolności słowa; zapewnienie niezależnej komisji ds. mediów odpowiednich zasobów, niezbędnych do przestrzegania przepisów prawnych; zlikwidowanie wszelkich niejasności prawnych dotyczących zniewagi i zniesławienia.
- Wybranie rzecznika praw obywatelskich oraz przyjęcie przepisów prawnych, które zapewnią możliwość wprowadzania w życie jego zaleceń.
- Opracowanie i przyjęcie programu rządu w celu propagowania praw kobiet w Kosowie.
- Skuteczne wprowadzenie w życie ustawodawstwa o przeciwdziałaniu dyskryminacji; w szczególności zapewnienie pełnej zdolności do działania jednostek ds. praw człowieka w poszczególnych ministerstwach, zagwarantowanie ich niezależności oraz zapewnienie koordynacji ich działań z działaniami rzecznika praw obywatelskich; organizacja kampanii informacyjnych dla sektora prywatnego, organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz środowisk akademickich o tej ustawie; monitorowanie wprowadzania ustawy w życie oraz przygotowanie sprawozdań w tej sprawie.
- Rozwój systemu usług i pomocy na szczeblu społeczności lokalnej na rzecz osób niesamodzielnych, w tym także w dziedzinie zdrowia psychicznego.
- Propagowanie polityki przeciwdziałania dyskryminacji w całym kraju w odniesieniu do wszystkich grup zagrożonych dyskryminacją.
- Przyjęcie i wdrożenie odpowiednich przepisów w celu zapewnienia ochrony prawnej dzieci.

Prawa mniejszości, prawa kulturalne i ochrona mniejszości

- Egzekwowanie w pełnym zakresie ustawy o językach urzędowych i dziedzictwie kulturowym oraz stworzenie skutecznych mechanizmów kontroli jej stosowania.
- Legalizacja nieformalnych osiedleń; znalezienie trwałych rozwiązań w zakresie zapewnienia lokali mieszkalnych przedstawicielom społeczności romskiej, mieszkającym w szkodliwych warunkach obozowiskowych, oraz przesiedleńcom wewnętrznym mieszkającym w ośrodkach nieformalnych, a także integracji tych grup społecznych.
- Wzmocnienie struktur administracyjnych i mechanizmów odpowiedzialności w Ministerstwie ds. Społeczności Etnicznych oraz Powrotów Uchodźców i Przesiedleńców; dokonanie jasnego podziału obowiązków związanych z powrotem uchodźców i przesiedleńców między Ministerstwem ds. Samorządu Lokalnego oraz Ministerstwem ds. Społeczności Etnicznych oraz Powrotów Uchodźców i Przesiedleńców na poziomie centralnym i lokalnym; dalszy rozwój i wdrażanie wspólnych ram strategicznych w dziedzinie społeczności etnicznych i powrotów uchodźców i przesiedleńców oraz opracowanie mechanizmów funkcjonujących na szczeblu gminy, które ułatwiłyby trwałą integrację osób powracających do pierwotnego miejsca zamieszkania oraz istniejących społeczności mniejszościowych.
- Ułatwienie powrotu uchodźców i przesiedleńców wywodzących się z wszystkich społeczności do pierwotnego miejsca zamieszkania i zachęcanie do takiego powrotu, a także dokończenie odbudowy obiektów uszkodzonych i zniszczonych wskutek wydarzeń z marca 2004 r., w tym zabytków i miejsc kultu religijnego.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe

- Zacieśnienie współpracy regionalnej i utrwalanie dobrych stosunków sąsiedzkich.
- Wdrożenie postanowień Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA) oraz uczestnictwo we wszystkich stosownych inicjatywach regionalnych, m.in. w inicjatywach podejmowanych w ramach paktu stabilności, w tym w procesie przechodzenia do struktur współpracy, w których większa odpowiedzialność spoczywa na regionach.

Kryteria gospodarcze

- Utrzymanie racjonalnej polityki finansów publicznych oraz, w szczególności, pogodzenie polityki społecznej mającej na celu rozwiązywanie problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego ze stabilnością finansów publicznych w perspektywie długoterminowej.
- Wyznaczanie rocznych celów w zakresie poprawy wskaźników ściągalności opłat za usługi świadczone przez przedsiębiorstwa użyteczności publicznej oraz opracowanie strategii zmierzających do osiągnięcia tych celów oraz ich wdrożenie.
- Znaczne przyspieszenie prywatyzacji przedsiębiorstw będących wcześniej własnością społeczną zgodnie z harmonogramem urzędu powierniczego.
- Poprawa jakości zarządzania przedsiębiorstwami publicznymi, zwiększenie wydajności tych przedsiębiorstw oraz poprawa ich rentowności; dalsze umocnienie niezależności operacyjnej i finansowej urzędów regulacyjnych w celu poprawy przejrzystości oraz zwiększenia konkurencji w odpowiednich sektorach.
- Opracowanie i realizacja polityki ułatwiającej przechodzenie z zatrudnienia nierejestrowanego na zatrudnienie rejestrowane w celu stworzenia sprawnie funkcjonującego, oficjalnego rynku pracy oraz zwiększanie skuteczności polityki w zakresie rynku pracy.

Standardy europejskie**Rynek wewnętrzny***Swobodny przepływ towarów*

- Przyjęcie horyzontalnego ustawodawstwa ramowego w celu utworzenia infrastruktury niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania i rozdziału poszczególnych funkcji (regulacja, normalizacja, akredytacja, metodologia, ocena zgodności i nadzór rynku) niezbędnych do stosowania wspólnotowego dorobku prawnego dotyczącego swobodnego przepływu towarów.

Swobodny przepływ kapitału

- Przyjęcie właściwych wymogów ostrożnościowych oraz wzmocnienie roli nadzoru w sektorze finansowym.

Cła i podatki

- Dalsze zbliżanie ustawodawstwa dotyczącego ceł do wspólnotowego dorobku prawnego oraz kontynuowanie wysiłków w celu zwiększenia zdolności administracji celnej w zakresie zwalczania korupcji, podrabiania towarów oraz przestępczości transgranicznej; poprawa zdolności instytucjonalnej jednostki dochodzeniowo-śledczej.
- Przestrzeganie obowiązków wynikających z wdrażania preferencyjnych środków handlowych, w szczególności związanych z pochodzeniem.
- Dalsze zbliżanie ustawodawstwa w dziedzinie podatków do dorobku prawnego UE oraz zwiększenie administracyjnych zdolności organów podatkowych; zwiększenie zdolności administracji podatkowej w zakresie ściągania podatków oraz zwiększenie wpływów z podatków.
- Zobowiązanie się do przestrzegania zasad kodeksu postępowania w dziedzinie opodatkowania przedsiębiorstw i zapewnienie zgodności nowych środków podatkowych z tymi zasadami.

Zamówienia publiczne

- Dostosowanie ram prawnych dotyczących zamówień publicznych do wspólnotowego dorobku prawnego poprzez przyjęcie niezbędnych przepisów wykonawczych; zapewnienie strukturalnym instytucjonalnym w zakresie zamówień publicznych odpowiednich zdolności administracyjnych oraz niezależności niezbędnej do wypełniania przez nie swoich funkcji.

Prawa własności intelektualnej

- Zapewnienie zdolności administracyjnych i sądowych niezbędnych do wprowadzenia w życie ustawy o prawach własności intelektualnej oraz egzekwowania tych praw.

Zatrudnienie i polityka społeczna

- Przyjęcie strategii zatrudnienia, w tym także lepszego systemu gromadzenia danych w dziedzinie zatrudnienia.
- Zapewnienie lepszej informacji publicznej o dostępie do systemów zabezpieczenia społecznego oraz zwiększenie możliwości działania gmin w dziedzinie pomocy społecznej.

- Zmiana ustawodawstwa o ubezpieczeniu społecznym i systemie emerytalno-rentowym.
- Przegląd systemu świadczeń społecznych w celu przeciwdziałania dyskryminacji beneficjentów.

Edukacja i badania naukowe

- Zwiększenie budżetu na edukację, w szczególności w celu poprawy infrastruktury szkolnej, odejście od nauczania w systemie zmianowym oraz rozwiązywanie problemu braku materiałów i wyposażenia.
- Opracowaniu planów działania w celu wdrożenia strategii edukacji, przy intensywniejszym dialogu ze wszystkim zainteresowanymi stronami i lepszej koordynacji między wszystkimi poziomami, oraz przydzielenie niezbędnych zasobów.
- Pełne wprowadzenie w życie ustawodawstwa o szkoleniu zawodowym oraz rozpoczęcie wprowadzania w życie ustawy o krajowych ramach kwalifikacji.
- Dalsze opracowywanie krajowych ram prawnych dotyczących kontroli i oceny nauczania.
- Zapewnienie większego zaangażowania w programy UE w zakresie szkolnictwa wyższego.

Polityki sektorowe

Przemysł i MŚP

- Wdrożenie średniookresowej strategii wspierania rozwoju MŚP, w tym umocnienie agencji wspierania sektora MŚP oraz agencji ds. promocji inwestycji; dalsze wdrażanie Europejskiej karty małych przedsiębiorstw.

Rolnictwo i rybołówstwo

- Jasne określenie zakresów obowiązków różnych służb w sektorze rolnictwa (w tym administracji odpowiedzialnej za kwestie weterynaryjne i fitosanitarne) oraz ich relacji z Ministerstwem Rolnictwa, Leśnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz samorządem lokalnym, także na szczeblu gmin.
- Przyjęcie ustawy o żywności oraz odpowiednich przepisów wykonawczych, utworzenie odpowiedniego urzędu, który zajmowałby się wprowadzaniem w życie i egzekwowaniem przepisów ustawy.
- Zapewnienie zdolności do działania systemu identyfikacji zwierząt i rejestracji ich przemieszczeń.
- Sporządzenie planu modernizacji zakładów rolno-spożywczych.

Ochrona środowiska

- Wprowadzenie w życie ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko przyjętej przez zgromadzenie.
- Wdrożenie kompleksowego planu działania w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do zdrowia publicznego.
- Dalsze dostosowanie do standardów europejskich w dziedzinie ochrony środowiska.
- Kontynuowanie działań na rzecz poprawy świadomości publicznej w dziedzinie ochrony środowiska oraz na rzecz zaangażowania podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w tej dziedzinie.

Polityka transportowa

- Dalsza realizacja postanowień Protokołu ustaleń w sprawie rozwoju podstawowej sieci transportu regionalnego w Europie Południowo-Wschodniej, w tym załącznika o obszarze transportu kolejowego w Europie Południowo-Wschodniej.
- Wprowadzenie w życie ustawy o transporcie drogowym i bezpieczeństwie drogowym, opracowanie strategii transportu multimodalnego.
- Dalsze udoskonalanie systemu zarządzania majątkiem, opartego na analizie dostępnych danych, w dziedzinie utrzymania i remontów infrastruktury transportowej; zapewnienie zgodności ram prawnych dotyczących koncesji z prawodawstwem UE oraz podjęcie działań w celu zachęcenia inwestorów, m.in. poprzez partnerstwo publiczno-prywatne, do współfinansowania znaczących i strategicznych robót w dziedzinie infrastruktury.
- Zadbanie o to, by rozwój sektora kolejowego był zgodny ze strategią rozwoju gospodarczego.

- Zagwarantowanie, by port lotniczy w Prisztinie funkcjonował przy zachowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz zapewnieniu racjonalnego i odpowiedzialnego zarządzania.
- Przegląd systemu wydawania praw jazdy oraz kontroli technicznej pojazdów.

Energia

- Zapewnienie rentowności i stabilności przedsiębiorstwa energetycznego, w szczególności poprzez znaczącą poprawę ściągalności należności i propagowanie dobrego zarządzania.
- Kontynuowanie realizacji zobowiązań podjętych w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej; dalsze prace nad przygotowaniem projektu „Kosowo C”, dotyczącego wytwarzania energii elektrycznej oraz jej dostaw, w pełnej zgodności ze przepisami prawa wspólnotowego przewidzianymi w Traktacie o Wspólnocie Energetycznej.

Spółeczeństwo informacyjne i media

- Przyjęcie i rozpoczęcie wdrażania polityki w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej w celu wprowadzenia pełnej liberalizacji oraz stworzenie stabilnego, otwartego i konkurencyjnego środowiska w celu przyciągnięcia inwestycji zagranicznych oraz poprawy jakości usług.
- Zwiększenie możliwości administracyjnych organu regulacyjnego; umocnienie pozycji tego organu oraz zapewnienie jego niezależności finansowej i operacyjnej.
- Zapewnienie stabilnego i zrównoważonego finansowania nadawcy publicznego (RTK), niezależnej komisji ds. mediów oraz funduszu na rzecz mediów.

Kontrola finansowa

- Dalsze wdrażanie strategii dotyczącej publicznej wewnętrznej kontroli finansowej oraz wprowadzanie w życie odpowiednich przepisów stanowiących podstawę osiągnięcia średniookresowych celów priorytetowych w tej dziedzinie.

Statystyka

- Zwiększenie możliwości administracyjnych urzędu statystycznego oraz zwiększenie jego niezależności finansowej i operacyjnej; zapewnienie wiarygodności statystyk, w tym zadbanie o to, by respondenci przekazywali nieodpłatnie urzędowi statystycznemu odpowiedniej jakości dane w przewidzianym terminie.
- Dalsze opracowywanie statystyk gospodarczych oraz przyspieszenie opracowywania statystyk społecznych.

Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

Wizy, kontrole granic, azyl i migracja

- Sprawniejsza kontrola przepływu osób na granicach i granicy wewnętrznej oraz zwiększenie skuteczności i przejrzystości w departamencie straży granicznej na granicach zewnętrznych i granicy wewnętrznej.
- Zacieśnienie współpracy między urzędami odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami zewnętrznymi i granicą wewnętrzną oraz współpracy z państwami sąsiednimi.
- Utworzenie schronisk i ośrodków przyjmowania osób ubiegających się o azyl.
- Przyjęcie ustawy o migracji zgodnej ze standardami europejskimi; opracowanie strategii i planu działania w zakresie migracji, z uwzględnieniem w szczególności readmisji i ponownej integracji osób odesłanych wrócić z zagranicy.

Pranie pieniędzy

- Zwiększenie potencjału jednostki ds. wywiadu finansowego w pionie policji kosowskiej zajmującym się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej; wyszkolenie wyspecjalizowanych prokuratorów i sędziów; optymalizacja kompetencji różnych instytucji zajmujących się zwalczaniem prania pieniędzy.

Narkotyki

- Opracowanie strategii zapobiegania narkomanii oraz odpowiedniego planu działania mającego służyć jej wdrożeniu; dalsze zwiększanie lokalnej zdolności instytucjonalnej w dziedzinie dochodzeń antynarkotykowych.

Policja

- Przyjęcie ustawy o policji.
- Poprawa skuteczności dochodzeń w sprawie czynów przestępczych; przyjęcie i wprowadzenie w życie ustawodawstwa ustanawiającego służby policyjne Kosowa oraz zwiększenie ich możliwości działania w zakresie prowadzenia dochodzeń i kontroli wewnętrznej; wzmocnienie struktur dowodzenia w policji.
- Przyjęcie strategii ograniczania przestępczości i jej wdrożenie; opracowanie strategii w sprawie odbierania broni; dokończenie prac nad ustawodawstwem dotyczącym broni strzeleckiej i wprowadzenie tych przepisów w życie.
- Stworzenie strategii i planu działań na rzecz zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu.
- Ukończenie tworzenia ram prawnych dotyczących przestępczości zorganizowanej.
- Dalsze zwiększanie lokalnej zdolności operacyjnej pionu policji zajmującego się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej.
- Wdrożenie planu działania i wprowadzenie dalej idących przepisów prawnych i struktur na rzecz skuteczniejszego zwalczania handlu ludźmi.

Ochrona danych osobowych

- Opracowanie kompleksowej ogólnej ustawy o ochronie danych osobowych zgodnej ze wspólnotowym dorobkiem prawnym, w szczególności z dyrektywą o ochronie danych (95/46/WE) oraz wprowadzenie tych przepisów w życie; utworzenie niezależnego organu nadzoru nad ochroną danych, dysponującego odpowiednimi uprawnieniami, środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

PRIORYTETY ŚREDNIOTERMINOWE

Kryteria polityczne***Demokracja i praworządność****Administracja publiczna*

- Kontynuowanie trwałej reformy administracji publicznej przy jednoczesnym przestrzeganiu ograniczeń budżetowych; poprawa zdolności organów administracji lokalnej do świadczenia usług dla ludności w sposób sprawiedliwy i skuteczny.

System sądownictwa

- Określenie i konsolidacja pełnego zbioru przepisów w sposób zapewniający poszanowanie praw i interesów wszystkich społeczności, z wykorzystaniem wszelkich źródeł prawa obecnie stosowanych w Kosowie.
- Opracowanie alternatywnego mechanizmu rozstrzygania sporów.
- Poprawa systemu penitencjarnego ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo, kontrolę, zarządzanie, kształcenie zawodowe i programy reintegracji, a także na stan obiektów penitencjarnych.

Polityka zwalczania korupcji

- Opracowanie sektorowych planów działania na rzecz zwalczania korupcji oraz podnoszenie w instytucjach administracji publicznej oraz w społeczeństwie obywatelskim poziomu świadomości problemu korupcji.
- Uzyskanie konkretnych osiągnięć w zwalczaniu korupcji.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości

- Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania mniejszości i ich równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym, w tym podjęcie konkretnych środków dla zapewnienia im bezpieczeństwa, swobody poruszania się, a także równoprawnego dostępu do usług publicznych oraz świadczenia tych usług w sposób sprawiedliwy.
- Wprowadzenie w życie ustawy o równości płci; zapewnienie włączenia problematyki praw kobiet do wszystkich obszarów polityki i ustawodawstwa.

- Opracowanie zintegrowanej polityki ochrony dziedzictwa kulturowego; aktywne zaangażowanie na rzecz poprawy ogólnej świadomości i poszanowania dziedzictwa kulturowego.
- Zapewnienie przejrzystego i równoprawnego dostępu do całości ewidencji majątkowych w agencji katastralnej i gminnych biurach katastralnych oraz właściwie funkcjonujących mechanizmów odpowiedzialności.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe

- Dalsze zacieśnienie współpracy regionalnej i międzynarodowej, w tym w zakresie egzekwowania prawa, między innymi poprzez przekazywanie osób podejrzanych i skazanych oraz świadczenie wzajemnej pomocy prawnej.

Kryteria gospodarcze

- Dalsze podnoszenie poziomu ochrony praw własności, umacnianie państwa prawa oraz poprawa dostępu do sądów w celu tworzenia warunków sprzyjającym rozwojowi przedsiębiorczości.
- Opracowanie strategii prywatyzacji, a w niezbędnych przypadkach restrukturyzacji, przedsiębiorstw publicznych w celu poprawy zarządzania tymi przedsiębiorstwami oraz osiągnięcia przez nie wyników, a także ograniczenia dotacji dla sektora przedsiębiorstw.
- Opracowanie i wdrożenie aktywnej polityki w zakresie rynku pracy w ścisłej współpracy z lokalną społecznością przedsiębiorców w celu zwiększenia skuteczności mechanizmów równoważenia podaży z popytem na rynku pracy oraz zwiększenia odsetka wykwalifikowanej siły roboczej.
- Wdrożenie odpowiedniej polityki w celu poprawy sytuacji w dziedzinie edukacji na wszystkich szczeblach w aspekcie ilościowym i jakościowym.
- Zwiększenie potencjału eksportowego.

Standardy europejskie

Rynek wewnętrzny

Swobodny przepływ towarów

- Dalsze zbliżanie prawa krajowego do dyrektyw opartych na nowym i globalnym podejściu oraz dyrektyw opartych na starym podejściu.
- Przyjęcie pozostałych norm europejskich (EN).
- Utworzenie struktury nadzoru rynku.

Cła i podatki

- Dalsze zbliżanie ustawodawstwa w dziedzinie cel i podatków do dorobku prawnego UE; dalsza poprawa zdolności administracyjnych służb podatkowych i celnych w zakresie egzekwowania przepisów prawa oraz walki z korupcją, przestępczością transgraniczną i uchylaniem się od zobowiązań podatkowych.

Zamówienia publiczne

- Zapewnienie skutecznego wdrożenia zasad zamówień publicznych przez instytucje i podmioty zamawiające na wszystkich szczeblach, w tym poprzez opracowanie narzędzi operacyjnych, zapewnienie szkoleń oraz zwiększenie zdolności administracyjnych.

Prawo własności intelektualnej

- Dalsza poprawa skuteczności egzekwowania praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, zgodnie ze strategią średniookresową.

Zatrudnienie

- Zwiększanie zdolności administracyjnych inspektoratów pracy.

Edukacja i badania naukowe

- Wzmocnienie mechanizmów zapewnienia jakości w sektorze kształcenia.
- Kontynuowanie wysiłków w celu powiązania sektora kształcenia i szkolenia zawodowego oraz szkolnictwa wyższego z zapotrzebowaniem rynku pracy i gospodarki.

- Propagowanie współpracy regionalnej w dziedzinie szkolnictwa wyższego.
- Rozpoczęcie opracowywania polityki sprzyjającej rozwojowi badań naukowych.

Polityki sektorowe

Rolnictwo i rybołówstwo

- Opracowanie polityki oraz ram regulacyjnych wspierających korzystną gospodarczo reformę gruntową; wspieranie ochrony gruntów rolnych przed nieplanowaną urbanizacją.
- Przeprowadzenie oceny zgodności zakładów rolno-spożywczych z wymogami UE oraz opracowanie programu modernizacji tych zakładów.
- Rozpoczęcie działań mających na celu zapewnienie skutecznej kontroli krajowej produkcji roślinnej, w szczególności w odniesieniu do produktów objętych specjalnymi wymogami UE.
- Stworzenie racjonalnej struktury zarządzania zasobami leśnymi, w szczególności do celów walki z nielegalnym wycięciem lasów i pożarami lasów.

Ochrona środowiska

- Podjęcie działań w celu egzekwowania przepisów w zakresie planowania przestrzennego.
- Zwiększenie zdolności instytucjonalnych Ministerstwa Środowiska i Planowania Przestrzennego, poprawa koordynacji działań organów administracji odpowiedzialnych za kwestie związane z ochroną środowiska.
- Optymalne uwzględnianie kwestii ochrony środowiska w polityce sektorowej, w szczególności w obszarze energii i transportu.

Polityka transportowa

- Podjęcie kroków w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach.
- Opracowywanie planów utrzymania i remontów infrastruktury transportowej i ich wdrażanie, w tym budowa nowej infrastruktury z wykorzystaniem partnerstwa publiczno-prywatnego, jeżeli zajdzie taka potrzeba.
- Opracowanie i wdrożenie strategii transportu multimodalnego.

Energia

- Opracowanie ram legislacyjnych i regulacyjnych sprzyjających rozwojowi partnerstwa publiczno-prywatnego i inwestycji mieszanych w sektorze energetycznym, zgodnie z wnioskami z badania dotyczącego tworzenia inwestycji.
- Dalsza poprawa wydajności przedsiębiorstwa energetycznego i dalsza integracja na regionalnym rynku energii elektrycznej.

Spółczeństwo informacyjne i media

- Dostosowanie do ram regulacyjnych i wprowadzenie w życie ustawodawstwa w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej w celu stworzenia bardziej otwartego i konkurencyjnego otoczenia oraz umocnienie pozycji organu regulacji telekomunikacji oraz jego niezależności finansowej i operacyjnej.

Kontrola finansowa

- Opracowanie i wdrożenie – przy koordynacji ze strony Ministerstwa Finansów – zasad zdecentralizowanej odpowiedzialności kierowniczej oraz zasad pracy niezależnego funkcjonalnie audytu wewnętrznego, zgodnie z uznanymi standardami międzynarodowymi oraz najlepszymi praktykami w UE, poprzez stworzenie spójnego ustawodawstwa w tej dziedzinie oraz zapewnienie odpowiednich zdolności administracyjnych.
- Zwiększenie zdolności operacyjnych oraz umocnienie niezależności finansowej i operacyjnej najwyższego organu kontroli; podejmowanie działań w następstwie zaleceń najwyższego organu kontroli oraz ich wdrażanie.

Statystyka

- Zacieśnienie współpracy i poprawa koordynacji w ramach systemu statystycznego Kosowa, opracowanie systemu zarządzania jakością oraz dokumentowanie i standaryzacja procedur sporządzania i rozpowszechniania statystyk.

Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo*Wizy, kontrole granic, azyl i migracja*

- Dalsze zwiększanie potencjału pionu ds. granic, azylu oraz migracji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych; dalsze wzmocnienie zdolności operacyjnych straży granicznej na granicach zewnętrznych i granicy wewnętrznej, funkcjonującej w ramach służb policyjnych Kosowa.

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu

- Wdrożenie i uaktualnienie strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu.
- Poprawa lokalnych zdolności operacyjnych do prowadzenia dochodzeń w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej.
- Zwiększenie możliwości systemu sądownictwa w zakresie ścigania i sądenia spraw związanych z przestępczością zorganizowaną i przestępstwami finansowymi.

Narkotyki

- Zapewnienie współpracy między urzędami oraz współpracy międzynarodowej w osiągnięciu znacznej poprawy wyników walki z handlem narkotykami.

Ochrona danych osobowych

- Wprowadzenie w życie ustawy o ochronie danych osobowych zgodnej ze wspólnotowym dorobkiem prawnym oraz zapewnienie skutecznego monitorowania i egzekwowania tych przepisów.
-